

Sygn. akt I ACa 458/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Wiesława Kuberska (spr.)

Sędziowie SA Dariusz Limiera

del. SO Renata Szatkowska

Protokolant sekretarz sądowy Lidia Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością we W.

przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w W. - (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 14 lutego 2017 r. sygn. akt I C 395/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od Narodowego Funduszu Zdrowia w W. - (...) Oddziału Wojewódzkiego w Ł. na rzecz (...) z ograniczoną odpowiedzialnością we W. kwotę 8.100 (osiem tysięcy sto) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 458/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 14 lutego 2017 r. Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie z powództwa (...) spółki z o.o. we W. przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia w W. – (...) Oddziałowi Wojewódzkiemu w Ł. o zapłatę, zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 1.872.623,51 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 maja 2016 r. do dnia zapłaty (pkt 1), umorzył postępowanie w zakresie kwoty 33.419,22 zł (pkt 2), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt 3), a także zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 125.936,56 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 4).

(wyrok – k. 459)

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie ustaleń, które Sąd Apelacyjny w całości podzielił i przyjął za własne.

Z ustaleń tych wynika, że w dniu 2 stycznia 2012 r. Narodowy Fundusz Zdrowia - (...) Oddział Wojewódzki w Ł. zawarł z (...) sp. z o.o. w W., jako podmiotem prowadzącym apteki w K. przy ul. (...), P. przy ul. (...) oraz R. przy ul. (...) i ul. (...) umowy na wydawanie refundowanego leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobu medycznego na receptę.

Spółka (...) posiadała zezwolenie na prowadzenie w/w aptek wydane przez (...) Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego w dniu 28 września 2001 r. Na podstawie umowy spółka (...) zobowiązała się m. in. do stosowania limitów, cen oraz odpłatności i dopłat świadczeniobiorcy w wysokości określonej w obwieszczeniu wymienionym w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. Nr 122, poz. 696), wydania refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych dostępnych w aptece na receptę oraz wyliczania kwot z tytułu stosowania limitów, cen oraz odpłatności i dopłat świadczeniobiorcy, a Oddział Funduszu zobowiązał się refundować ceny leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, wydanych na receptę zrealizowaną zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz postanowieniami umowy. Umowy zostały zawarte na czas nieoznaczony.

W dniu 3 listopada 2014 r. (...) sp. z o.o. we W., jako spółka przejmująca połączyła się z (...) sp. z o.o. w W., jako spółką przejmowaną w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h.

Po przejęciu spółki (...) powódka, jako podmiot prowadzący apteki w K. przy ul. (...), P. przy ul. (...) oraz R. przy ul. (...) i ul. (...) stosowała limity, ceny oraz odpłatności i dopłaty świadczeniobiorcy w wysokości określonej w obwieszczeniu wymienionym w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, a także wydawała refundowane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne dostępne w aptece na receptę.

Decyzjami z dnia z dnia 19 marca 2015 r. o numerach (...), (...), (...), (...) Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny zmienił za zgodą powódki, jako strony zezwolenia udzielone na prowadzenie aptek ogólnodostępnych położonych przy ul. (...) w K., w P. przy ul. (...), w R. przy ul. (...) oraz ul. (...) w ten sposób, że w miejsce nazwy w/w aptek (...) wpisał nazwę „Dr. MAX” (pkt 1) oraz odmówił dokonania zmiany powyższego zezwolenia w części dotyczącej zmiany podmiotu uprawnionego do prowadzenia apteki ogólnodostępnej z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W. na (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. (pkt 2). Jako podstawę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie drugim decyzji wskazał przepisy art. 155 k.p.a., art. 99 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U. z 2008 r., Nr 45, poz. 271 ze zm.) oraz art. 494 § 2 k.s.h., podnosząc, że dokonanie zmiany zezwolenia na (...) sp. o.o. spowodowałoby, że grupa kapitałowa, której spółka jest członkiem prowadziłaby jedenaście aptek, a więc przekroczyłaby granicę 1% aptek ogólnodostępnych na terenie województwa, w związku z czym zmiana zezwolenia nie może być dokonana.

Odwołanie od powyższej decyzji zostało oddalone decyzjami Głównego Inspektora Farmaceutycznego w W.. Na decyzje Głównego Inspektora Farmaceutycznego powódka złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W.. Skarga nie została jeszcze rozpoznana.

W maju 2015 r. Narodowy Fundusz Zdrowia – (...) Oddział Wojewódzki (...) w Ł., po powzięciu informacji o wykreśleniu spółki (...) i Farmacja” z rejestru przedsiębiorców, zablokował w/w czterem aptekom prowadzonym przez powódkę dostęp do Portalu NFZ służącego przesyłaniu zestawień zbiorczych recept podlegających refundacji. Zestawienia zbiorcze recept złożone do tego czasu zawierały dane spółki (...). Pismem z 8 czerwca 2015 r. powódka wezwała pozwanego do

wznowienia realizacji umów na realizację recept. W odpowiedzi na wezwanie pozwany odmówił wznowienia realizacji umowy, podnosząc że jego warunkiem może być wyłącznie aktualne zezwolenie na prowadzenie apteki.

W okresie od czerwca 2015 r. do 30 stycznia 2016 r. powódka jako podmiot prowadzący wyżej opisane apteki wydawała refundowane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, dostępne w aptece na receptę, stosując limity, ceny oraz odpłatności i dopłaty świadczeniobiorcy w wysokości określonej w obwieszczeniu wymienionym

w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych (Dz.U. Nr 122, poz. 696), a wyliczona kwota refundacji wynosi 1.872.623,51 zł.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w dominującej części, stwierdzając, że pozwany z mocy umów z dnia 2 stycznia 2012 r. jest zobowiązany do zrefundowania powódce ceny leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, wydanych na recepty zrealizowane w okresie od maja 2015 r. do 31 stycznia 2016 r. Z dochodzonej pozwem kwoty 1.906.042,73 zł Sąd a quo zasądził jednak tylko 1.872.623,51 zł (pkt. 1 wyroku), bowiem pozwany zdołał skutecznie zakwestionować złożone przez powódkę recepty na łączną kwotę refundacji 33.419,22 zł, wskazując na naruszenia przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 marca 2012 r. w sprawie recept lekarskich, a powódka, przyznając zarzuty pozwanego, cofnęła pozew w tym zakresie ze skutkiem prawnym, co doprowadziło do umorzenia postępowania (pkt. 2 wyroku). Ponadto powództwo zostało oddalone w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie za czas poprzedzający 27 maja 2016 r. (pkt. 3 wyroku).

Wyjaśniając motywy rozstrzygnięcia uwzględniającego powództwo Sąd pierwszej instancji wskazał, że powódka w związku z połączeniem ze spółką (...) w trybie art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. nabyła z mocy samego prawa wszystkie prawa i obowiązki tej spółki wynikające z czterech umów zawartych w dniu 2 stycznia 2012 r. (o numerach (...), (...), (...)) oraz (...) na wydawanie refundowanego leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobu medycznego na receptę. Albowiem zgodnie z art. 494 § 1 i 2 k.s.h. na spółkę przejmującą albo spółkę nowo zawiązaną przechodzą z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane półce przejmowanej albo którejkolwiek ze spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, chyba, że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, lub ulgi stanowi inaczej. W okresie od maja 2015 r. do marca 2016 r. jako podmiot prowadzący apteki w wykonaniu zobowiązania wynikającego z opisanych umów wydawała refundowane leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, dostępne w aptece na receptę, stosując limity, ceny oraz odpłatności i dopłaty świadczeniobiorcy w wysokości określonej w obwieszczeniu wymienionym w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska pozwanego o niemożności realizowania umowy z uwagi na występujący po stronie powódki brak aktualnego zezwolenia na prowadzenie apteki, a tym samym brak spełnienia warunków do bycia stroną umowy o refundację zawartej z Narodowym Funduszem Zdrowia. Takie stanowisko uznał za niezajdujące uzasadnienia jurydycznego ani w treści umowy, ani też w treści przepisów powszechnie obowiązujących, które mają zastosowanie do stosunku prawnego łączącego strony na podstawie odesłania zawartego w § 11 umowy, bowiem żaden przepis regulujący stosunek prawny łączący strony nie przyznał pozwanemu uprawnienia do wstrzymania się z realizacją umowy.

Nawiązując do treści art. 41 ust. 6 ustawy z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, Sąd Okręgowy podkreślił, że Fundusz rozwiązuje umowę na realizację recept ze skutkiem natychmiastowym w przypadku: uniemożliwienia czynności kontrolnych (pkt 1) lub niewykonania w terminie zaleceń pokontrolnych (pkt 2). Ponadto jak stanowi § 10 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 grudnia 2011 r. w sprawie ogólnych warunków umów na realizację recept oraz ramowego wzoru umowy na realizację recept, umowa na realizację recept wygasa z dniem ostatecznego uchylecia, stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia lub cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki (ust. 1), a podmiot prowadzący

aptekę może rozwiązać umowę na realizację recept z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia dokonanego na koniec miesiąca kalendarzowego (ust. 2). Tymczasem między stronami nie zaistniały okoliczności skutkujące rozwiązaniem lub wygaśnięciem umów z dnia 2 stycznia 2012 r. W szczególności nie została wydana decyzja stwierdzająca wygaśnięcie lub cofnięcia zezwolenia na prowadzenie aptek. Taką decyzją nie była zdaniem Sądu a quo powoływana przez pozwanego decyzja (...) Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego odmawiająca dokonania zmiany udzielonego zezwolenia na prowadzenie aptek w K. przy ul. (...), P. przy ul. (...) oraz R. przy ul. (...) i ul. (...) w części dotyczącej zmiany podmiotu uprawnionego do prowadzenia apteki z (...) sp. z o.o.

w W. na (...) sp. z o.o. we W.. A zatem jej wydanie było pozbawione wpływu na stosunek prawny łączący strony w związku z zawarciem czterech umów z dnia 2 stycznia 2012 r.

N. od powyższego Sąd pierwszej instancji nie podzielił stanowiska organów Państwowej Inspekcji Farmaceutycznej o wyłączeniu przejścia na powódkę w trybie sukcesji generalnej zezwolenia na prowadzenie apteki położonej w R. przy ul. (...) z uwagi na przepis art. 99 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, z którego wynika, że zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej nie wydaje się, jeżeli podmiot ubiegający się o zezwolenie jest członkiem grupy kapitałowej

w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, której członkowie prowadzą na terenie województwa więcej niż 1% aptek ogólnodostępnych. Przychylił się natomiast do poglądów piśmiennictwa na temat wykładni tego przepisu i niemożności uznawania go za podstawę wszczynania postępowań mających na celu cofnięcie zezwolenia na prowadzenie apteki na skutek przekroczenia przez podmiot prowadzący limitu 1% aptek ogólnodostępnych na terenie województwa bądź też badania, czy nie nastąpiło przekroczenie tego limitu w związku z rozpoznawaniem wniosków o zmianę zezwolenia z przyczyn uzasadniających tę zmianę. Tym samym Sąd Okręgowy opowiedział się za niemożnością dokonywania takiej wykładni tego przepisu, która miałaby nadawać mu brzmienie dotyczące ograniczeń (zakazów) wykonywania już podjętej działalności, bowiem w przeciwnym razie przepis ten utraciłby swój zasadniczy charakter i prowadził do tego, że zarówno podmiot prowadzący aptekę, jak i wojewódzki inspektor farmaceutyczny musieliby monitorować nieustannie ilość aptek w województwie i sprawdzać, czy nie został przekroczony limit 1%.

Przytoczoną argumentację Sąd Okręgowy odniósł również do przekształceń własnościowych dotyczących aptek, na których prowadzenie wydano zezwolenie, a w ślad za tym uznał, że przekroczenie przez przedsiębiorcę limitu 1% nie oznacza automatycznie możliwości cofnięcia zezwolenia na nowo objętą przez niego aptekę, gdyż dla takiego postępowania wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego brak jest podstawy prawnej. Jednocześnie stwierdził, że skoro decydujące są wyłącznie kryteria ilościowe, to hipotetycznie rzecz ujmując chodziłoby o cofnięcie zezwolenia na prowadzenie jednej apteki należącej do przedsiębiorcy przekraczającego limit 1%, a nie da się uzasadnić,

że byłaby to apteka nowo objęta, a nie jedna z aptek prowadzonych przez dany podmiot. Chodziłoby tylko o to, aby liczba tych aptek nie przekraczała limitu 1%. Brak jest jednak prawnie określonych kryteriów pozwalających wojewódzkiemu inspektorowi farmaceutycznemu na wybór innej apteki z posiadanych przez dany podmiot. Artykuł 37ap ust. 1 pkt 2 PrFarm

nie może stanowić samodzielnej podstawy dla wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego do takich działań, ani do cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki nowo objętej. W konsekwencji Sąd Okręgowy podniósł, że cofnięcie zezwolenia możliwe jest w wyraźnie określonych ustawowo przypadkach, wśród których nie ma określonych przesłanek cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki z uwagi na przekroczenie limitu 1%. Gdyby zaś ustawodawca chciał

z jego przekroczeniem łączyć cofnięcie zezwolenia, musiałby wyraźnie tak postanowić. Obowiązuje zatem zasada ochrony trwałości zezwolenia na prowadzenie apteki. Uzasadniając swoje stanowisko Sąd a quo szeroko odwołał się do poglądów doktryny i orzecznictwa sądów administracyjnych.

O odsetkach za opóźnienie od zasądzzonego świadczenia Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 45 ust. 3 ustawy z dnia

z 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, zgodnie z którym właściwy oddział wojewódzki Funduszu dokonuje refundacji nie później niż 15

dni od dnia otrzymania zestawienia, o którym mowa w art. 45 ust. 5 ustawy, czyli uzgodnionego zestawienia zbiorczego w formie pisemnej, stanowiącego podstawę refundacji. Podkreślił przy tym, że w niniejszej sprawie uzgodnione zestawienie zbiorcze nie zostało sporządzone, bowiem strona pozwana zablokowała aptecę prowadzonej przez powódkę dostęp do Portalu NFZ, służącego przesyłaniu zestawień zbiorczych recept podlegających refundacji. Tymczasem załączone do pozwu oraz pisma rozszerzającego żądanie pozwu zestawienia zbiorcze nie zawierają imion i nazwisk oraz podpisów właściciela apteki, a także kierownika apteki, a tym samym nie mogą być uznane za dokument, o którym mowa w art. 45 ust. 5. W związku z tym Sąd Okręgowy uznał, że strona pozwana uzyskała możliwość weryfikacji kwot refundacji obliczonych przez powódkę dopiero z chwilą otrzymania wszystkich recept, na które w okresie objętym pozwem wydano leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, podlegające refundacji. Skoro powódka doręczyła pozwanemu odpisy wszystkich recept w dniu 11 maja 2016 r., termin określony w art. 45 ust. 3 upłynął w dniu 26 maja 2016 r., wobec czego powódce dopiero od następnego dnia należały się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Zważywszy na to, że powódka uległa tylko co do nieznaczej części swojego żądania, jako uzasadniony Sąd Okręgowy ocenił zwrot poniesionych przez nią niezbędnych kosztów procesu zgodnie z art. 100 zdanie 2 k.p.c., ograniczając je w zakresie sporządzenia kopii dokumentów do kwoty 16.216,56 zł.

(uzasadnienie zaskarżonego wyroku – k. 460 – 468)

Pozwany zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w części dotyczącej punktu 1 i 4 apelacją opartą na następujących zarzutach:

1. naruszenia przepisów prawa materialnego, tj.:

- art. 494 § 1 i § 2 k.s.h. w zw. z art. 492 § 1 pkt 1 k.s.h. oraz w zw.

z art. 99 ust. 3 pkt 3, art. 99 ust. 1 - 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne, art. 41 ust. 1, art. 41 ust. 4 pkt 1, art. 2 pkt 2 ustawy

z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych

specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, art. 15 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki

zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 481 § 1 i § 2 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w konsekwencji błędne przyjęcie, że powódka wstąpiła w prawa i obowiązki wynikające z umów o sygn. 05/641902/13/12, 05/640696/13/12, (...) oraz (...), uzyskując prawo do refundacji za leki/środki spożywcze specjalnego przeznaczenia/wyroby medyczne wraz z odsetkami w ramach świadczeń gwarantowanych, mimo istnienia przeszkody w nabyciu prawa do zezwolenia na prowadzenie apteki objętej ww. umową,

- art. 481 § 1 i § 2 k.c. w zw. z art. 45 ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia

12 maja 2011 r. o refundacji leków (...) oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie informacji gromadzonych przez apteki oraz informacji przekazywanych Narodowemu Funduszowi

(...) poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie polegające

na uznaniu, że złożenie recept zastępuje złożenie zestawienia zbiorczego zawierającego braki, a tym samym okoliczność ta decyduje o terminie naliczenia odsetek w przypadku uchybienia terminu wypłaty refundacji aptecze,

2. naruszenia przepisów prawa procesowego, tj.:

- art. 2 § 3 k.p.c. w zw. z art. 7 i 10 Konstytucji oraz w zw. z art. 99 ust. 2, art. 99 ust. 1, art. 99 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r.

Prawo Farmaceutyczne oraz art. 16 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie,

tj. rozstrzygnięcie przez sąd powszechny kwestii należących w sposób wiążący

do drogi administracyjnej, rozstrzyganej przez organy farmaceutyczne (przejście praw i obowiązków w zakresie zezwolenia na prowadzenie apteki), w sytuacji, gdy kwestia ta została rozstrzygnięta w drodze ostatecznych decyzji uprawnionych organów farmaceutycznych,

- art. 233 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 6 k.c.

przez przyjęcie, że powódka wykazała fakt przejęcia praw i obowiązków z umów o sygn. 05/641902/13/12, 05/640696/13/12, (...) oraz (...), w sytuacji gdy materiał zgromadzony w sprawie nie pozwalał na wiarygodne ustalenie okoliczności faktycznych przyjętych za podstawę wyrokowania, a przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dotyczyło faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy,

- art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. przez jego niezastosowanie,

tj. niewyjaśnienie motywów rozstrzygnięcia w zakresie uznania braku wpływu ostatecznych decyzji organów farmaceutycznych na umowy o sygn. 05/641902/13/12, 05/640696/13/12, (...) oraz (...), w sytuacji, gdy stanowi to kwestię istotną dla przedmiotu rozstrzygnięcia,

- art. 100 zd. 2 w zw. z art. 98 § 1 i 2 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że koszty procesowe winny być w całości zapłacone przez pozwanego, w sytuacji, gdy przy prawidłowej ocenie materiału dowodowego zebranego w sprawie Sąd oddaliłby powództwo.

W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, a w konsekwencji zmianę w zakresie pkt. 4 orzeczenia poprzez zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych, ewentualnie zaś o uchylenie wyroku w zakresie pkt. 1 oraz 3 i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do rozpoznania w tym zakresie, a nadto o zwrot kosztów postępowania apelacyjnego.

(apelacja – k. 475 – 489)

Strona powodowa wniosła oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

(odpowiedź na apelację – k. 500 – 505)

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest nietrafna i podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Zaznaczyć przy tym należy, że Sąd Apelacyjny podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 31 stycznia 2008 r. w sprawie III CZP 49/07 (OSNC 2008/6/55), że sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiąza go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. W związku z tym dla postępowania apelacyjnego znaczenie wiążące mają tylko takie uchybienia prawu procesowemu, które zostały przedstawione w apelacji i nie są wyłączone spod kontroli sądu odwoławczego na podstawie przepisu szczególnego. Takim przepisem jest art. 380 k.p.c., przewidujący, że sąd drugiej instancji na wniosek strony – a więc nigdy z urzędu – rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na wynik sprawy.

Dalej, podstawowym założeniem postępowania apelacyjnego jest dążenie do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, opartego głównie na materiale zebranym przez sąd pierwszej instancji. Prawdą jest, że sąd odwoławczy, który musi samodzielnie ocenić całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem faktów z zakresu notoryjności powszechnej i urzędowej, faktów przyznanych lub niezaprzeczonych, a także domniemań prawnych, a merytoryczny charakter postępowania apelacyjnego sprawia, że sąd drugiej instancji zmierza do naprawienia błędów popełnionych przez sąd pierwszej instancji i w tym znaczeniu postępowanie apelacyjne jest przedłużeniem

postępowania przeprowadzonego przed sądem pierwszej instancji, to jednak zasadniczo postępowanie dowodowe toczy się przed sądem pierwszej instancji. Trzeba też zaznaczyć, że – jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 7 lipca 1999 r., I CKN 504/99 (OSNC 2000, nr 1, poz. 17) – art. 382 k.p.c. nie stanowi samodzielnej podstawy działania sądu drugiej instancji, gdyż swą funkcję merytoryczną (rozpoznawczą) sąd ten spełnia, w zależności od potrzeb oraz wniosków stron, posługując się różnymi instrumentami procesowymi i stosując, przez odesłanie ujęte w art. 391 k.p.c., różne przepisy o postępowaniu przed sądem pierwszej instancji (np. przepisy o rozprawie, o dowodach, o orzeczeniach itd.). Nie oznacza to jednak, że sąd drugiej instancji zastępuje sąd pierwszej instancji. Gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości sąd drugiej instancji zgodnie z art. 386 § 4 k.p.c. musi uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 sierpnia 2007 r., III CSK 61/07, OSNC 2008/10/119). Z tych przyczyn wstępnie trzeba wskazać, że nieuprawniony jest wniosek ewentualny skargi apelacyjnej o uchylenie wyroku Sądu a quo i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.

Dalej, zaskakująco w przedmiotowej apelacji został postawiony zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c., art. 227 k.p.c. i art. 6 k.c.

przez przyjęcie że powódka wykazała fakt przejścia praw i obowiązków z umów o sygn. 05/641902/13/12, 05/640696/13/12, (...) oraz (...), choć w toku postępowania przed Sądem pierwszej instancji ostatecznie nie zostały zakwestionowane żadne okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia. Stan faktyczny sprawy został w całości oparty na niekwestionowanych dokumentach i nie przeprowadzono żadnego innego postępowania dowodowego, w szczególności z osobowych źródeł dowodowych. Przedmiotem dowodzenia w niniejszej sprawie były tylko i wyłącznie fakty mające dla sprawy istotne znaczenie (art.227 k.p.c.), a strona powodowa stosownie do treści art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c. wskazała dowody, z których wywodziła te fakty. Poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia odpowiadają postulatowi jasności i kategoryczności, i stanowiły podstawę do wywiedzenia prawidłowych wniosków jurydycznych.

Niezależnie od tego wskazać trzeba, że skarżący posługuje się przepisem art. 233 § 1 k.p.c. niejako na wyrost, stosując go w sytuacji, kiedy w istocie nie kwestionuje ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji, a jedynie ich jurydyczną ocenę. Albowiem zarzucanie przez apelującego, że powódka nie wykazała faktu przejścia praw i obowiązków ze spornej umowy odnosi się do zagadnienia podlegającego rozważeniu w zakresie oceny prawidłowości wniosków jurydycznych wywiedzionych przez Sąd a quo na gruncie stanu faktycznego sprawy, a nie do tych ustaleń.

Ponadto dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. konieczne jest wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu, określenie, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając, względnie stwierdzenie, iż rażąco naruszył zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego i że uchybienie to mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Inaczej rzecz ujmując, w celu wykazania naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., strona nie może jedynie ograniczyć się do przytoczenia treści przepisów, lecz musi wykazać, jakich dowodów sąd nie ocenił lub które ocenił wadliwie, jakie fakty pominął i jaki wpływ pominięcie faktów czy dowodów miało na treść orzeczenia. Tylko ocena rażąco błędna lub oczywiście sprzeczna z treścią materiału dowodowego, nieodpowiadająca zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, może czynić usprawiedliwionym zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Ponadto musi się on odnosić do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sprawie. Przedmiotowy zarzut nie spełnia powyższych kryteriów.

W ten sam sposób należy ocenić zarzut naruszenia art. 2 § 3 k.p.c. w zw. z art. 7 i 10 Konstytucji oraz w zw. z art. 99 ust. 2, art. 99 ust. 1, art. 99 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne oraz art. 16 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie, tj. rozstrzygnięcie przez sąd powszechny kwestii należących w sposób wiążący do drogi administracyjnej, rozstrzyganej przez organy farmaceutyczne. Wewnętrznie sprzecznie to właśnie strona pozwana oczekuje od sądów powszechnych obu instancji, aby z naruszeniem powołanych w zarzucie apelacyjnym przepisów, w tym także Konstytucji RP, dokonały rozszerzającej wykładni przepisów i orzekły w miejsce organów administracyjnych, że doszło do ostatecznego uchylenia, stwierdzenia nieważności, stwierdzenia wygaśnięcia lub cofnięcia zezwolenia na prowadzenie apteki, co mogłoby być jedną podstawą do uznania, iż umowa o realizację recept wygasła. Do chwili zamknięcia rozprawy przed Sądem drugiej instancji żadna z opisanych decyzji

nie została wydana i Sąd Apelacyjny, szanując konstytucyjny porządek prawny, oraz znając swoją w nim pozycję, nie może podejmować decyzji w kwestiach, które powinny zostać rozstrzygnięte w drodze ostatecznych decyzji uprawnionych organów farmaceutycznych i sądów administracyjnych. Wbrew stanowisku apelującego, także Sąd Okręgowy rozpoznając niniejszą sprawę jako sąd powszechny, nie rozstrzygnął kwestii należących w sposób wiążący do drogi administracyjnej, rozstrzyganej przez organy farmaceutyczne. Przeciwnie, Sąd pierwszej instancji zajął w sposób uprawniony stanowisko co do niedopuszczalności rozszerzającej wykładni art. 99 ust. 3 pkt 2 i 3 u.p.f. właśnie przez sąd powszechny.

Wygaśnięcie zezwolenia stosownie do treści art. 104 ust. 2 u.p.f., następuje w drodze decyzji organu, który ją wydał. Zatem ustalenie, że w sferze prawa administracyjnego podmiot nie może wywodzić żadnych praw związanych z zezwoleniem na prowadzenie apteki konieczne jest wydanie decyzji administracyjnej w tym przedmiocie (stwierdzenie wygaśnięcia zezwolenia), zaś podmiotem uprawnionym do jej wydania jest organ farmaceutyczny. Podobnie rzecz się ma, jeśli chodzi o cofnięcie zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej. Przepis art. 103 u.p.f. stanowi, że decyzję w przypadkach wymienionych w tym przepisie podejmuje wojewódzki inspektor farmaceutyczny. Bezspornie w realiach sprawy decyzje takie nie została wydane.

Odnosząc się do stanowiska apelującego w zakresie związania sądu powszechnego ostateczną decyzją administracyjną, to należy wskazać, że sąd powszechny związany jest treścią rozstrzygnięcia zawartego właśnie w ostatecznej decyzji administracyjnej, nie zaś treścią uzasadnienia tej decyzji, czy zapatrywaniem prawnym przyjętym przez organ. Rozstrzygnięcia zawarte w decyzjach (...) Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego i Głównego Inspektora Farmaceutycznego w W., do których odwołuje się apelujący, dotyczą tylko i wyłącznie odmowy zmiany zezwolenia. Zagadnienie to nie ma dla niniejszej sprawy istotnego znaczenia, gdyż, jak zostało to już powyżej podniesione, przepisy wiążą określony skutek dla trwania umowy o refundację wyłącznie z decyzją cofającą zezwolenie lub stwierdzającą jego wygaśnięcie.

Trzeba ponadto podkreślić, że apelująca strona pozwana odwołuje się do decyzji, która stanowi o odmowie zmiany zezwolenia. Tymczasem jak wynika z treści przepisu art. 99 ust. 3 u.p.f., formułuje on jedną z przesłanek wydania nowego zezwolenia na prowadzenie apteki ogólnodostępnej. Bez wątplenia decyzja o odmowie zmiany zezwolenia nie jest tożsama z decyzją o wydaniu nowego zezwolenia.

W tym miejscu należy z całą stanowczością podkreślić kapitalną okoliczność faktyczną, niesporną pomiędzy stronami, że powodowa spółka po przejściu w trybie przepisów prawa handlowego prowadziła i – na dzień zamknięcia rozprawy przed Sądem Apelacyjnym w Łodzi – nadal prowadzi sporne apteki. Żaden organ nadzoru farmaceutycznego nie zakazał tej działalności, ani jej nie wstrzymał, mimo odmowy zmiany zezwolenia, które zostało potwierdzone wyrokiem WSA w Warszawie z dnia 5 czerwca 2017 r. w sprawie (...) SA/Wa (...).

Nietrafny, według Sądu Apelacyjnego, jest także zarzut naruszenia prawa procesowego w postaci art. 328 § 2 w związku z art. 227 k.p.c. Motywy rozstrzygnięcia w zakresie uznania przez Sąd Okręgowy braku wpływu ostatecznych decyzji organów farmaceutycznych na umowę z dnia 2 stycznia 2012 r. zostały prawidłowo przedstawione w pisemnym obszernym uzasadnieniu, przy czym należy zauważyć, że kwestia ta podlegała ocenie z punktu widzenia zastosowania przepisów prawa materialnego, w szczególności art. 494 § 2 k.s.h., i to te rozważania stanowią wyjaśnienie stanowiska Sądu I instancji w tym aspekcie.

Odnosząc się w dalszej kolejności do zarzutów naruszenia prawa materialnego, Sąd ad quem również nie znalazł podstaw do ich uwzględnienia.

W przedmiotowym sporze roszczenie wywiedzione przez stronę powodową sięga w swojej podstawie do zagadnienia sukcesji generalnej, wynikającej z przepisu art. 494 § 1 i 2 k.s.h. Zgodnie z jego treścią spółka przejmująca albo spółka nowo zawiązana wstępuje z dniem połączenia we wszystkie prawa i obowiązki spółki przejmowanej albo spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki (§ 1). Na spółkę przejmującą albo spółkę nowo zawiązaną przechodzą z dniem połączenia w szczególności zezwolenia, koncesje oraz ulgi, które zostały przyznane spółce przejmowanej albo którejkolwiek ze spółek łączących się przez zawiązanie nowej spółki, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu

zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej (§ 2). Sukcesja z mocy samego prawa, wynikająca z przepisu art. 494 § 1 i 2 k.s.h., oznacza, że do zaistnienia jej skutków nie jest konieczne zaistnienie innych przesłanek niż skuteczne połączenie spółek. Skutki tej sukcesji nie podlegają ograniczeniu za wyjątkiem wystąpienia sytuacji, o których mowa w art. 494 § 2 in fine k.s.h. („chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji lub ulgi stanowi inaczej”).

Sąd Apelacyjny podziela w całości argumentację Sądu a quo, że strona pozwana nie przedstawiła żadnych argumentów jurydycznych, logicznych lub wynikających z doświadczenia życiowego, które pozwalałyby przyjąć, iż w niniejszej sprawie doszło do wyłączenia sukcesji generalnej w rozumieniu art. 494 § 2 k.s.h. in fine w stosunku do umowy z dnia 2 stycznia 2012r., której stroną jest Narodowy Fundusz Zdrowia w W. działający przez swój Oddział w Ł.. Apelujący nie zdołał wykazać w apelacji, aby rozumowanie Sądu I instancji w tym zakresie było nieprawidłowe. W istocie apelacja stanowi wyłączną polemikę ze stanowiskiem Sądu Okręgowego.

Apelujący upatruje wyłączenia sukcesji generalnej w rozumieniu art. 494 § 2 k.s.h. in fine tylko i wyłącznie w treści przepisu art. 99 ust.3 pkt 2) ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (dalej u.p.f.), który stanowi, że zezwolenia, o którym mowa w ust. 1 (zezwolenia na prowadzenie apteki), nie wydaje się, jeżeli podmiot ubiegający się o zezwolenie jest członkiem grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, której członkowie prowadzą na terenie województwa więcej niż 1% aptek ogólnodostępnych. Decyzja odmawiająca zmiany zezwolenia, według apelującego oznacza zatem, że powód nie wstąpił skutecznie w prawa i obowiązki przejętej spółki w zakresie niezbędnym dla wykonywania umowy z dnia 2 stycznia 2012r. na wydanie refundowanego leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobu medycznego na receptę. Taka argumentacja apelującego NFZ oznacza utożsamienie przesłanek wydania zezwolenia w trybie art. 99 u.p.f. z przesłankami przejścia zezwolenia na następcę prawnego na mocy art. 494 § 2 k.s.h.. W ocenie Sądu Apelacyjnego takie stanowisko nie jest trafne, jak podniesiono to w odpowiedzi na apelację, gdyż wydanie zezwolenia (art. 99 ust. 3 u.p.f.) i przejście zezwolenia na następcę prawnego z mocy prawa (art. 494 § 2 k.s.h.) stanowią odrębne sposoby nabycia praw, które nie mogą być ze sobą utożsamiane. Podzielić należało argumentację powódki, że nabycie zezwolenia na prowadzenie apteki przez jego wydanie oznacza, iż podmiot nabywa uprawnienie na mocy decyzji administracyjnej. Przejście zezwolenia oznacza, że podmiot nabywa zezwolenie z mocy prawa, czyli bez potrzeby i możliwości wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych. Według Sądu Apelacyjnego, wskazane sposoby nabycia prawa są rozłączne i przeciwstawne co oznacza, iż jeśli mamy do czynienia z nabyciem uprawnienia na mocy decyzji administracyjnej, to jednocześnie nie może zachodzić nabycie tego uprawnienia z mocy prawa i odwrotnie.

Dla wsparcia powyżej przedstawionej argumentacji słusznie powołuje się, że analogiczne rozwiązanie, jeśli chodzi o regulację sukcesji generalnej, wynikającej z przepisu art. 494 § 1 i 2 k.s.h., przewiduje art. 553 § 2 k.s.h. W orzecznictwie sądów administracyjnych wskazuje się, że dochodzi do kontynuacji, na podstawie art. 553 § 2 k.s.h., stosunków administracyjnoprawnych wykreowanych stosownie do treści art. 99 u.p.f. w zakresie udzielonego zezwolenia na prowadzenie apteki. W wyroku z dnia 17 kwietnia 2009 r. w sprawie II GSK 70/09 (Legalis Nr 217349) Naczelny Sąd Administracyjny, wyraził pogląd, że ustawodawca w ustawie z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz.U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533 ze zm.) nie wykluczył możliwości kontynuacji na podstawie art. 553 § 2 k.s.h. stosunków administracyjnoprawnych wykreowanych na podstawie tej ustawy. Na tle regulacji przyjętej w powołanym przepisie nie powinno budzić wątpliwości, że podmiotem zezwolenia na prowadzenie apteki, udzielonego wspólnikom spółki cywilnej, po jej przekształceniu pozostanie spółka jawna. W przypadku udzielenia zezwolenia na prowadzenie apteki, o jakim mowa w art. 99 ust. 4 ustawy – Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2004 r. Nr 53, poz. 533 ze zm.) osobom fizycznym prowadzącym działalność gospodarczą w ramach spółki cywilnej, która następnie została przekształcona w spółkę osobową prawa handlowego, spółka przekształcona pozostaje podmiotem tego zezwolenia na podstawie art. 553 § 2 k.s.h. (tak też w wyroku NSA z dnia 24 marca 2009 r., (...) 69/09, Legalis Nr 172299).

Dodatkowo należy podnieść, że zasadność argumentacji, że art. 99 ust.3 pkt 2) ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne w brzmieniu obowiązującym na dzień przejścia spółki (...) przez (...) spółkę z o.o. z siedzibą we W. nie stanowił wyłączenia sukcesji generalnej w rozumieniu art. 494 § 2 k.s.h. in fine, wspiera fakt, iż ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy Prawo farmaceutyczne (Dz.U. z 2017 r. poz. 1015), która weszła w życie 25 czerwca 2017 r., dodany został art. 99 ust. 2a., który stanowi: „Do zezwoleń, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się

przepisów: 1) art. 494 § 2 i art. 531 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1578, 1579, 2255 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 791); (...). Zatem wprowadzony przepis art. 99 ust. 2a. u.p.f. wprost odnosi się do regulacji art. 494 § 2 k.s.h., co logicznie rzecz ujmując musi oznaczać, że uprzedni stan prawny takiego wyłączenia nie przewidywał.

Reasumując, według Sądu Apelacyjnego, przepis dotyczący nabycia zezwolenia na prowadzenie apteki na mocy decyzji administracyjnej (art. 99 ust. 3 u.p.f.) nie może wyłączać skuteczności przepisu dotyczącego nabycia uprawnienia z mocy samego prawa (art. 494 § 2 k.s.h.), gdyż regulacje te dotyczą dwóch odmiennych kwestii. W konsekwencji obie strony procesu wiąże ważna umowa z dnia 2 stycznia 2012 r. na wydawanie refundowanego leku, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobu medycznego na receptę. Obowiązkiem NFZ jest wykonywanie tej umowy.

Bezzasadny jest również zarzut naruszenia art. 481 § 1 i § 2 k.c. w związku z art. 45 ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o refundacji leków (...) oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 roku w sprawie informacji gromadzonych przez apteki oraz informacji przekazywanych Narodowemu Funduszowi Zdrowia (Dz. U. z 2014r., poz. 122 z późniejszymi zmianami). Sąd Okręgowy prawidłowo określił termin naliczania odsetek od zasądzonego roszczenia, uwzględniając okoliczności sprawy. W niniejszej sprawie uzgodnione zestawienie zbiorcze w rozumieniu art. 45 ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o refundacji leków (...) w istocie nie zostało sporządzone. Jednakże taki stan rzeczy pozostawał konsekwencją faktu zablokowania przez stronę pozwaną aptecę prowadzonej przez powódkę dostępu do Portalu NFZ, służącego przesyłaniu zestawień zbiorczych recept podlegających refundacji. W tej sytuacji Sąd pierwszej instancji prawidłowo uznał, że strona pozwana pozyskała możliwość weryfikacji kwot refundacji obliczonych przez powódkę dopiero z chwilą otrzymania wszystkich recept, na które w okresie objętym pozwem wydano leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne, podlegające refundacji, co nastąpiło z chwilą doręczenia pozwanemu odpisów wszystkich recept w dniu 11 maja 2016 r. Termin określony w art. 45 ust. 3 ustawy o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych upłynął zatem w dniu 26 maja 2016 r. Od dnia następnego powódce przysługiwały odsetki ustawowe za opóźnienie w uiszczeniu zasądzonej kwoty. W stanie faktycznym sprawy złożenie recept z przyczyn niezależnych po stronie powodowej (zablokowanie przez stronę pozwaną aptecę prowadzonej przez powódkę dostępu do Portalu NFZ) prawidłowo uznane zostało jako zastępujące złożenie zestawienia zbiorczego recept podlegających refundacji.

Nie podlegał uwzględnieniu także zarzut apelacji naruszenia art. 100 zdanie drugie w związku z art. 98 § 1 i 2 k.p.c.. Sąd I instancji prawidłowo zastosował wymienione przepisy i orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Powódka uległa tylko co do nieznaczącej części swojego żądania, co uzasadniało włożenie na stronę pozwaną obowiązku zwrotu powódce wszystkich niezbędnych kosztów procesu. Ponadto zarzut powyższy został sformułowany przez apelującego ze wskazaniem na oczekiwany w następstwie wywiezionej apelacji wynik postępowania w postaci oddalenia powództwa, co nie nastąpiło.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 §1 k.p.c. Stanowią one wynagrodzenie pełnomocnika strony powodowej, którego wysokość została ustalona na podstawie § 2 pkt 6) w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1800, ze zm. Dz. U. z 2016r. poz. 1668).